

SPRAWOZDANIE

Z

**PRZEPROWADZONEGO
AUDYTU WEWNĘTRZNEGO**

w Urzędzie Starostwa Powiatowego w Lubaczowie

na temat: „System Informacji Oświatowej”

Data sporządzenia sprawozdania:

14 listopad 2023 r.

P R Z E M Y Ś L

2023

Rozdział I

Informacje ogólne

1. **WSTĘP**

Zgodnie z *Programem zadania audytowego „System Informacji Oświatowej”* z dnia 17 marca 2023 r. *Audytor Wewnętrzny – Lech CZERNECKI, (uprawnienia nr 636/2004)* dokonał przeglądu w zakresie realizacji zadań związanych z wypełnianiem Systemu Informacji Oświatowej w myśl obowiązujących przepisów przez szkoły i placówki, dla których organem prowadzącym jest Starosta Lubaczowski, tj. Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Zespołu Szkół im. gen. J. Kustronia, Zespół Placówek, Liceum Ogólnokształcące w Lubaczowie oraz Technikum Nr 1 w Lubaczowie oraz działającego w audytowanym zakresie w imieniu Starosty Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych.

Analizie poddano obowiązujące przepisy prawa powszechnego, tj. Ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 868 z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych dziedzinowych gromadzonych w systemie informacji oświatowej oraz terminów przekazywania niektórych danych do bazy danych systemu informacji oświatowej oraz wydane w szkołach przepisy prawa wewnętrznego tj.: Zarządzenie nr 12a/2018 dyrektora Zespołu Szkół im. Gen. J. Kustronia w Lubaczowie w sprawie wprowadzenia danych do Systemu Informacji Oświatowej, Analizie poddano również Regulamin Organizacyjny Starostwa Powiatowego w Lubaczowie z dnia 29 grudnia 2020 r., stanowiący załącznik do Uchwały Nr 80/360/2020 Zarządu Powiatu w Lubaczowie w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Lubaczowie pod kątem zapisów dla organu prowadzącego szkoły.

Prace nad zadaniem audytowym objęły obszary wskazane w ww. programie, w części *„Zakres przedmiotowy zadania audytowego”*.

Termin przeprowadzenia zadania audytowego został zaplanowany na okres od 13 marca 2023 r. do 30 listopada 2023 r.

Podmiotowy zakres audytu objął Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną, Zespół Szkół im. gen. J. Kustronia, Zespół Placówek, Liceum Ogólnokształcące w Lubaczowie oraz

Technikum Nr 1 w Lubaczowie oraz Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Lubaczowie.

W zakresie przedmiotowym audytu problematyka zadania audytowego dotyczyła prawidłowości wypełniania Systemu Informacji Oświatowej przez Szkoły, dla których organem prowadzącym jest Starosta Lubaczowski.

2. PREZENTACJA CELÓW AUDYTU

Powyższe zadanie miało na celu analizę zapisów przepisów wewnętrznych obowiązujących w szkołach, pod kątem zadań w zakresie wypełniania SIO nakładanych przez przepisy powszechnie obowiązujące, rozdzielenie poszczególnych czynności dla osób funkcjonujących w strukturach Szkół. Istotne z punktu funkcjonowania całego systemu jest dochowanie terminów wprowadzania dla poszczególnych danych, które to wynikają wprost z przepisów Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych dziedzinowych gromadzonych w systemie informacji oświatowej oraz terminów przekazywania niektórych danych do bazy danych systemu informacji oświatowej.

W celu upewnienia się, że funkcjonujący system zapewnia Staroście Powiatu Lubaczowskiego racjonalną pewność osiągnięcia celów w zakresie uzyskiwania właściwej wysokości subwencji ogólnej na podstawie danych wprowadzanych do Systemu Informacji Oświatowej, oceny stanu faktycznego dokonano w oparciu o analizę wyżej wymienionych przepisów wewnętrznych obowiązujących w szkołach oraz analizę udzielonych odpowiedzi przez audytowane podmioty, w zakresie danych dziedzinowych jakie powinny zostać wprowadzone do Systemu Informacji Oświatowej oraz terminów wprowadzania tych danych. Zwrócono również uwagę na ewentualne zmiany danych w Systemie Informacji Oświatowej w trakcie roku szkolnego, które mogą mieć wpływ na wielkość dotacji oświatowej.

Celem przedstawienia wyników przeprowadzonych czynności audytowych przyjęto następujący sposób ich oceny:

- Zgodność działań podejmowanych przez Dyrektorów poszczególnych placówek oświatowych dla których organem prowadzącym jest Starosta Powiatu Lubaczowskiego w zakresie uzupełniania danych dziedzinowych

w Systemie Informacji Oświatowej określonych w przepisach wewnętrznych a przede wszystkim w przepisach powszechnie obowiązujących,

- Terminowość przekazywania danych, zgodnie z przepisami powszechnymi,
- Legalność działań w zakresie wprowadzania danych do Systemu.

3. STRESZCZENIE WYNIKÓW AUDYTU

Przeprowadzone czynności audytowe zidentyfikowały niewielkie problemy w funkcjonowaniu procedur dotyczących wprowadzania danych do Systemu Informacji Oświatowej. W jednej tylko jednostce zostały wprowadzone odpowiednie pisemne procedury dotyczące wprowadzania danych dziedzinowych do Systemu Informacji Oświatowej - Zespole Szkół im. gen. J. Kustronia – określono pisemnie, we właściwy sposób dla poszczególnych stanowisk merytorycznych odpowiedzialność za wydzielone elementy składające się na całość wprowadzanych informacji do Systemu Informacji Oświatowej. Z kolei w kolejnych dwóch jednostkach tj. Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz Zespole Placówek z udzielonych odpowiedzi wynika wprost, które stanowiska – osoby je zajmujące – są odpowiedzialne za poszczególne elementy danych wprowadzanych do Systemu Informacji Oświatowej. W dwóch placówkach tj. Liceum Ogólnokształcącym oraz Technikum nr 1 wskazano jedynie ogólnie stanowiska i przepisy prawa powszechnego, które określają zakres danych wprowadzanych do Systemu. W przypadku Urzędu Starostwa z regulaminu organizacyjnego wynika, w zakresie merytorycznym którego wydziału jest realizowanie obowiązku ustawowego dotyczącego uzupełniania danych Systemu Informacji Oświatowej. W przypadku Starostwa również nie funkcjonują żadne przepisy wewnętrzne w audytowanym zakresie. Osoby we wszystkich placówkach wprowadzające dane do Systemu Informacji Oświatowej mają wydane odpowiednie upoważnienia, przez Dyrektorów Placówek. W dostarczonych dokumentach nie załączono upoważnień dla Dyrektorów jednostek do dostępu do danych Systemu Informacji Oświatowej przez organ prowadzący, tj. Starostę Lubaczowskiego. Ostatnim elementem poddanym czynnościom audytowymi była ocena terminowości wprowadzania danych do Systemu Informacji Oświatowej. Terminy te wynikają wprost rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej. W tym elemencie procedur również nie napotkano na problemy przy ich realizacji.

Rozdział II

1. PRZEPROWADZONE CZYNNOSCI I DOKUMENTACJA

Audytor Wewnętrzny przeprowadzając zadanie audytowe dokonał analizy przepisów powszechnie obowiązujących tj. przepisów Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 868 z późn. zm.) oraz przepisów Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych dziedzinowych gromadzonych w systemie informacji oświatowej oraz terminów przekazywania niektórych danych do bazy danych systemu informacji oświatowej. Poprawność oraz funkcjonowanie zaprojektowanych procedur kontroli zarządczej zbadano poprzez analizę przepisów wewnętrznych stworzonych na podstawie ww. przepisów prawa powszechnego. Analizie poddano przede wszystkim udzielone odpowiedzi przez każdą z jednostek, w których uwzględniono zakres danych wprowadzanych do systemu informacji oświatowej. Po przeanalizowaniu udzielonych odpowiedzi w zakresie merytorycznej poprawności wprowadzanych danych, analizie poddano terminowość wprowadzania danych – tj. w jakim terminie wprowadzane są odpowiednie dane do Systemu. Przeanalizowano również upoważnienie do wprowadzania danych do systemu informacji oświatowej.

Ostatnim etapem analizy audytowanego obszaru było poddanie ocenie audytowej przepisów wewnętrznych obowiązujących w Powiecie Lubaczowskim, poprzez analizę zapisów regulaminu Organizacyjnego Starostwa, Zarządzenia obowiązującego w jednej z audytowanych jednostek oraz zakresów obowiązków osób, które realizują zadania nałożone na Starostwo, jako organ prowadzący szkoły.

Powyższe czynności dały podstawę do stwierdzenia, że w obecnym kształcie nie we wszystkich jednostkach obowiązują procedury pisemne, które w znacznym stopniu w ocenie audytora mogłyby przyczynić się do zapewnienia Starosty Powiatu Lubaczowskiego osiągnięcia celów postawionych przed Starostwem tj. uzyskiwania subwencji ogólnej na poszczególne lata we właściwej wysokości wynikającej z danych wprowadzonych do Systemu Informacji Oświatowej. Przedstawione w trakcie prowadzonych czynności audytowych odpowiedzi pozwalają stwierdzić, że poprawność danych pod kątem merytorycznym jest właściwa a terminy wynikające z obowiązujących przepisów są zachowane. W opinii audytora zasadnym

jednak wydaje się dopracowanie i ujednoczenie zasad postępowania w całym procesie wprowadzania danych do SIO w szczególności poprzez stworzenie pisemnych procedur.

Rozdział III

Ustalenia i rekomendacje

W wyniku przeprowadzonego zadania audytowego stwierdzono poniższy stan faktyczny.

Badany obszar – przepisy wewnętrzne dotyczące procedur wprowadzania danych do Systemu Informacji Oświatowej

Ustalenia nr 1

W Zespole Szkół im. J. Kustronia w Zarządzeniu nr 12a/2018 rozdzielono odpowiedzialność za poszczególne rodzaje danych pomiędzy Dyrektora szkoły, Głównego księgowego, nauczyciela bibliotekarza, kierownika internatu, pracownika biurowego, pracownika kancelaryjnego, pedagoga szkolnego oraz wicedyrektora szkoły. Osoby te przekazują w zakresie swojej merytorycznej odpowiedzialności właściwe dane do specjalisty ds. osobowych. W ocenie audytora właściwym jest rozdzielenie kompetencji pomiędzy kilka osób, mając na uwadze bardzo duże rozbudowanie katalogu danych, jakie muszą zostać wprowadzone do systemu.

Ustalenia nr 2

W Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej również dokonano rozdziału kompetencyjnego pomiędzy kilku pracowników Szkoły w tym Dyrektora Szkoły, głównego księgowego, specjalistów aczkolwiek nie wynika to z żadnego wewnętrznego przepisu prawnego a jedynie z udzielonej odpowiedzi w trakcie prowadzonych czynności audytowych. Powyższe podejście jest odmienne od założeń przyjętych w Zespole Szkół im. J. Kustronia, chociaż w ocenie audytora jest ono zgodne z przepisami – żaden przepis nie nakłada obowiązku tworzenia przepisów i zasad wewnętrznych do obsługi SIO, to jednak w pewnym sensie rozmyta jest odpowiedzialność za wprowadzone dane. Ponadto powyższe obowiązki nie wynikają wprost z zakresów obowiązków poszczególnych pracowników.

Ustalenia nr 3

W Zespole Szkół im. Jana Pawła II w trakcie przeprowadzonych czynności audytowych stwierdzono, że w tej jednostce oświatowej również dokonano rozdziału kompetencyjnego pomiędzy kilku pracowników Szkoły w tym psychologa, nauczyciela, specjalistę ds. kadr, sekretarza, głównego księgowego, wicedyrektorów oraz pracownika socjalnego aczkolwiek nie wynika to z żadnego wewnętrznego przepisu prawnego a jedynie z udzielonej odpowiedzi w trakcie prowadzonych czynności audytowych. Dostarczone w trakcie prowadzonych czynności audytowych zakresy obowiązków osób zaangażowanych w proces uzupełniania danych w SIO w żaden sposób nie odzwierciedlają nałożonych na nie obowiązków w zakresie SIO a wynikających z udzielonej odpowiedzi.

Ustalenia nr 4

W Liceum Ogólnokształcącym oraz Technikum nr 1 również dokonano rozdziału kompetencyjnego pomiędzy kilku pracowników Liceum czy Technikum w tym Dyrektorów szkół, aczkolwiek nie wynika to z żadnego wewnętrznego przepisu prawnego ani z udzielonej odpowiedzi w trakcie prowadzonych czynności audytowych. Jednakże w przypadku obydwóch tych szkół obowiązek wprowadzania danych do SIO wynika z przedstawionych zakresów obowiązków dla pracowników tych jednostek.

Ustalenia nr 3

Przeprowadzone czynności audytowe pozwoliły stwierdzić, że zastosowano również odmienne zasady co do osób upoważnionych do wprowadzania danych do Systemu informacji Oświatowej – w kilku jednostkach tj. Liceum Ogólnokształcącym, Zespole Szkół im. J. Kustronia oraz Technikum nr 1 jest to jeden administrator pomocniczy upoważniony przez Dyrektora, natomiast w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej dwóch administratorów a w Zwspole Placówek kilka osób z różnymi rodzajami upoważnień.

Wszystkie rozwiązania są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i trudno z punktu widzenia audytu wskazać, które z nich jest właściwsze. Większa ilość osób upoważnionych może generować większe ryzyko nie wprowadzenia wszystkich danych lub dokonania pomyłki. Z kolei jedna osoba upoważniona, która wprowadza wszystkie dane, co do zasady może lepiej

zweryfikować czy wszystkie elementy zostały ujęte, ale w przypadku jej nagłej nieobecności w pracy może spowodować problemy we właściwym wprowadzeniu danych.

Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że każde rozwiązanie jest właściwe i należy je pozostawić do uregulowania Dyrektorom poszczególnych jednostek, którzy sami są osobami w pierwszej kolejności odpowiedzialnymi za umieszczenie odpowiednich danych we wskazanym przepisami rozporządzenia terminie. Można się również pokusić o stworzenie przepisów na poziomie Starostwa Powiatowego, które uregulują zasady udzielania upoważnień i zakresu tych upoważnień. Pamiętać jedynie należy, że każde upoważnienie zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. art. 67 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, dostęp do bazy danych SIO ma kierownik podmiotu zobowiązany do przekazywania danych do bazy danych SIO oraz kierownik podmiotu uprawnionego do pozyskiwania danych z bazy danych SIO. Na podstawie art. 68 ust. 1 i 2 pkt 3, dostęp do bazy danych SIO uzyskuje się na podstawie upoważnienia do dostępu do bazy danych, którego udzielają m.in. Starostowie.

Zgodnie z treścią art. 72 ust. 1 i 2, Dyrektor Szkoły może upoważnić pracownika lub pracowników tego podmiotu do dostępu do bazy danych Systemu Informacji Oświatowej, na czas określony, nie dłuższy jednak niż 5 lat. Udzielenie upoważnienia pracownikowi przez kierownika podmiotu wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Rekomendacje

Mając na uwadze powyższe ustalenia należy stwierdzić, że w ocenie audytora zasadnym wydaje się po pierwsze na poziomie każdej z jednostek **zobowiązać ich Dyrektorów do wprowadzenia przepisów wewnętrznych, które będą miały na celu, tak jak to ma miejsce w przypadku Zespołu Szkół im. J. Kustronia, uregulowanie które stanowisko w strukturze danej jednostki odpowiada za określony rodzaj danych.** Po drugie zasadnym wydaje się **odzwierciedlenie powyższych uregulowań w zakresach obowiązków poszczególnych osób zajmujących dane stanowiska.** Właściwym rozwiązaniem wydaje się również określenie **w formie decyzji/ zarządzenia na poziomie Powiatu pewnych zasad dotyczących udzielania upoważnień dla Dyrektorów jednostek a następnie dla nich, jakimi zasadami powinni się kierować przy udzielaniu upoważnień swoim pracownikom.** Akt prawny tego rzędu mógłby również określać w jaki sposób **następuje potwierdzenie prawdziwości danych, o którym mowa w art. 50 ust 3-7 ustawy o SIO (co brane jest pod uwagę, jak przebiega sprawdzenie itp.)**

Badany obszar – terminowość wprowadzania danych do Systemu Informacji Oświatowej

Ustalenia nr 1

W trakcie prowadzonych czynności audytowych sporządzono arkusz kontroli, w którym uwidoczniono wszystkie dane, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi powinny zostać wprowadzone do systemu informacji oświatowej zgodnie z obowiązującymi terminami wynikającymi z § 31 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowego zakresu danych dziedzinowych gromadzonych w systemie informacji oświatowej oraz terminów przekazywania niektórych danych do bazy danych systemu informacji oświatowej .

Ustalenie nr 2

Analiza udzielonych odpowiedzi przez dyrektorów jednostek pozwala stwierdzić, że procedury wprowadzania danych do systemu informacji oświatowej działają w sposób prawidłowy, gdyż wszystkie wskazane terminy przekazania danych do systemu informacji oświatowej przez obydwu Dyrektorów są zgodne ze wskazanym powyżej paragrafem 31 rozporządzenia.

Badany obszar – regulacje wewnętrzne w zakresie nadzoru jednostki prowadzącej

Ustalenie nr 1

W zakresie organu prowadzącego Szkoły tj. Starosty Powiatu Lubaczowskiego zadania w urzędzie Starostwa wykonuje Wydział Oświaty i Spraw Społecznych. Z obowiązującego Regulaminu Organizacyjnego Starostwa § 23 zawarto ogólne czynności wykonywane w Wydziale dotyczące funkcjonowania jednostek oświatowych na terenie Powiatu, bez konkretnego wskazania portalu Systemu Informacji Oświatowej i wynikających z ustawy o Systemie Informacji Oświatowej. W pkt 10 wskazano, że Wydział sprawuje nadzór nad działalnością szkół i placówek oświatowych w zakresie spraw finansowych, gospodarowania mieniem, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz administracyjnym.

Doprecyzowanie działań obejmujących System Informacji Oświatowej, właściwe jego wypełnianie oraz korzystanie z danych w nim zawartych, niezbędnych dla organu prowadzącego celem właściwego rozdzielania między innymi subwencji oświatowej dla poszczególnych jednostek objętych subwencją, powierzono pracownikowi w zakresie obowiązków. Co do zasady powyższe zadania zostały rozpisane w sposób właściwy w zakresie obowiązków osoby zajmującej się tematami szeroko rozumianej edukacji i funkcjonowania Szkół. Pracownik Wydziału - podinspektor, posiadający dostęp do SIO, sprawdza poprawność wprowadzonych danych przez poszczególnych dyrektorów, z portalu SIO pobiera metryczkę z danymi z subwencji oświatowej, potrzebnymi do dalszego podziału subwencji na poszczególne placówki oświatowe, dla których powiat Lubaczowski jest organem prowadzącym, sprawdza również zgodność ilości uczniów z danymi zawartymi w metryczce, sprawdza także prawidłowość zastosowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Nauki poszczególnych wag punktowych do właściwego obliczenia subwencji.

Ustalenie nr 2

W trakcie prowadzonych czynności audytowych nie uzyskano ani jednego upoważnienia dla Dyrektorów jednostek oświatowych, możliwa jest jednak sytuacja, że powyższe upoważnienia dostępowe do SIO wydane zostały w formie elektronicznej. Upoważnienia zostały wydane przez Starostę Lubaczowskiego uprawnionemu, do tego użytkownikowi systemu SIO - Naczelnikowi Wydziału Oświaty i Spraw Społecznych i wydane zostało w zakresie: zbiór danych szkół i placówek oświatowych, modyfikacja wybranych danych w RSPO, zbiór danych jednostek, zbiór danych nauczycieli i co najważniejsze i wynikające wprost z art. 50 ustawy o SIO potwierdzania prawdziwości danych. Pracownik Wydziału otrzymał upoważnienie w zakresie RSPO, zbioru danych o uczniach, jednostkach oraz zbioru danych o nauczycielach.

Ustalenie nr 3

Na Staroście Powiatu Lubaczowskiego jako organie prowadzącym szkoły ciąży pewne obowiązki, których realizacja jest niezbędna do właściwego funkcjonowania Systemu Informacji Oświatowej i polegają na weryfikacji wprowadzonych danych do SIO zgodnie z art. 50 ust. 5 ustawy o Systemie Informacji Oświatowej.

ZGODNOŚĆ ZE STANDARDAMI

Zadanie audytowe: „System Informacji Oświatowej” zostało przeprowadzone zgodnie z "Międzynarodowymi Standardami Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego", opracowanymi przez The Institute of Internal Auditors ogłoszonymi Komunikatem Nr 2 Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie standardów audytu wewnętrznego dla jednostek sektora finansów publicznych opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 16 grudnia 2016 r., poz. 28.

AUDYTOR WĘWNETRZNY
Lech CZERNIECKI
Założenie nr 636/2004